

GE-016042

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

March / April - 2019

BAOOC605 : Home Science : Core - 315

(Home Science Extension & Rural Development)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1 ગૃહવિજ્ઞાન વિસ્તરણ શિક્ષણનો અર્થ; મહત્વ અને હેતુઓની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

1 ચર્ચા પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના ફાયદા-ગેરફાયદા જણાવો.

2 કોમ્યુનિકેશન એટલે શું ? સારા કોમ્યુનિકેશનના કોઈપણ છ આવશ્યક 14
મુદ્દાઓ સમજાવો.

અથવા

2 કોમ્યુનિકેશનની પ્રક્રિયાના ઘટકો વિશે વિસ્તારપૂર્વક ચર્ચા કરો.

3 વિસ્તરણ શિક્ષણની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ આપી અને તેની પદ્ધતિઓ વિશે માહિતી 14
આપો.

અથવા

3 વિસ્તરણ કાર્યકરનાં કાર્યો, જવાબદારીઓ તથા લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.

4 ભારતમાં વિસ્તરણ શિક્ષણનો ઇતિહાસ અને વિકાસ. 14

અથવા

4 ગ્રામ્ય લોકોને પ્રોત્સાહિત કરવામાં કોમ્યુનિકેશનમાં સ્ત્રીઓનો ફાળો જણાવો.

- (1) વિસ્તરણ શિક્ષણના હેતુઓ કયા છે ?
- (2) વિસ્તરણ શિક્ષણની સંકલ્પના લખો.
- (3) વિસ્તરણ શિક્ષણના સિદ્ધાંતો કયા છે ?
- (4) વિસ્તરણ કાર્યકરોમાં ગ્રામ્ય કક્ષાએ તથા તાલુકા કક્ષાએ કોણ હોય છે ?
- (5) વિસ્તરણ અધિકારીની કૃષિક્ષેત્રે ફરજો લખો.
- (6) વિસ્તરણકાર્યમાં વ્યક્તિ સંપર્ક પદ્ધતિ માટે કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખશો ?
- (7) કોમ્યુનિકેશનની વ્યાખ્યા લખો.
- (8) કોમ્યુનિકેશનના કેટલા પ્રકારો છે ?
- (9) કોમ્યુનિકેશન પ્રક્રિયામાં આવતી સમસ્યાઓ કઈ છે ?
- (10) વિસ્તરણકાર્ય ગ્રામીણ કક્ષાએ અસરકારક બને તેમાં રેડિયોનું શું પ્રદાન છે ?
- (11) ગ્રામ્ય પ્રજાને વિસ્તરણ શિક્ષણ આપવામાં કઠપૂતળીનો ફાળો જણાવો.
- (12) ગ્રામ્ય સ્તરે વિસ્તરણ શિક્ષણ આપવા માટે પસંદ કરવામાં આવતાં સાધનોની યાદી બનાવો.
- (13) કમ્યુનિસ એ કઈ ભાષાનો શબ્દ છે ?
- (14) કોમ્યુનિકેશનના કોઈપણ બે મોડેલ લખો.

ENGLISH VERSION

- 1 Discuss the meaning, importance and objectives of Home Science Extension Education. 14

OR

- 1 What is discussion method ? Describe its advantages and disadvantages.
- 2 What is communication ? Explain any six essential points for Good Communication. 14

OR

- 2 Discuss in detail about elements of communication process.
- 3 Give various definitions of extension education and give information about its methods. 14

OR

- 3 Describe various functions; responsibilities and characteristics of an Extension Worker.
- 4 Information and History of Extension Education in India. 14

OR

- 4 What is the role of women of Communication in motivating the rural people ?
- 5 Answer the following : 14
- (1) What are the objectives of extension education ?
 - (2) Give definition of extension education.
 - (3) What are the principles of extension education ?
 - (4) Who works as an extension worker at rural and taluka level ?

- (5) What are the duties of extension officer for agriculture ?
 - (6) Explain points to be kept in mind while approaching individual.
 - (7) Define Communication.
 - (8) What are the types of communication ?
 - (9) What are communication problems ?
 - (10) Explain role of radio in effective extension work at rural level.
 - (11) Explain role of Puppet in extension education process for rural people.
 - (12) List out educational aids for giving extension education to rural people.
 - (13) Which language word is communis ?
 - (14) Write any two models of communication.
-